

یادداشت

نظم بین‌المللی پسا کرونا؛ کنکاشی در واقعیت‌ها و کج‌فهمی‌ها

■ دکتر رحیم بایزیدی / دکتر وحید قربانی
گروه علمی - پژوهشی سیاست خارجی و روابط بین‌الملل

شیوع ویروس «کرونا» با نام علمی «کووید-۱۹» از زمستان گذشته تاکنون پیامدهای سیاسی - اقتصادی و نیز فرهنگی - اجتماعی مختلفی در عرصه داخلی و بین‌المللی کشورها بر جای گذاشته است. در گام نخست اقتصاد و تولید ناخالص ملی و رشد اقتصادی کشورها تحت تأثیر قرار گرفت و به همان نسبت بر اساس درجه وابستگی کشورها به یکدیگر، درجه آسیب پذیری آن‌ها در حوزه‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی نیز افزایش یافت. در این میان جمهوری اسلامی ایران نیز مانند سایر کشورها از شیوع بیماری کووید-۱۹ در چین تأثیر پذیرفته که این تأثیرات در دو شکل مستقیم و غیرمستقیم قابل پیش‌بینی است: در حالت مستقیم، اقتصاد ملی و مؤلفه‌های سیاسی و حکمرانی آسیب می‌بیند و ممکن است موجب تکمیل زنجیره کارآمدی تحریم‌ها و کمپین فشار حداکثری شود. همچنین بخش‌های صنعت (نفت، فولاد و خودرو) و صادرات - واردات و رکود بی‌سابقه در بازار کشور از جمله حوزه‌های تأثیرپذیر هستند. علاوه بر این، ایران به شکل غیرمستقیم از پیامدهای نامطلوب کاهش رشد اقتصادی چین و تولید ناخالص داخلی سایر کشورهای جهان (هرچند اندک) تأثیر می‌پذیرد.

از آغاز شیوع کرونا افاق‌فکرها و صاحب‌نظران مختلف سیاست خارجی به تحلیل و تبیین وضعیت نظم جهانی پسا کرونا پرداخته‌اند و گروه پژوهش‌های سیاست خارجی پژوهشکده تحقیقات راهبردی نیز در این مدت در قالب برنامه‌های مختلف در تلاش بوده است که به یکی از کانون‌های مهم تفکر و پژوهش در حوزه سیاست‌سازی، تصمیم‌سازی و تولید ایده مرتبط با این موضوع تبدیل شود. در این راستا، مهم‌ترین حوزه فعالیت‌های گروه پژوهش‌های سیاست خارجی انجام مطالعات و پژوهش‌های عمیق و ارائه طرح‌ها و پیشنهادهای جامع مرتبط با استراتژی و راهکارهای مقابله با پیامدهای سوء کرونا بر سیاست خارجی کشور بوده و دستیابی به فهم دقیق و کارشناسانه از دنیای پسا کرونا برای مقابله با برخی کج‌فهمی‌های رایج از سپهر بین‌المللی بخش عمده دل‌مشغولی این گروه را تشکیل داده است.

